

Конгрес
Українських
Націоналістів

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

12 лютого 2008 року № 7 (223)

Любіть Україну!

УКРАЇНО, ПРОКИНЬСЯ!

**Незалежність України слід скріплювати,
викорінюючи постколоніальні метастази**

раїни, знає, що вистражана багатьма поколіннями українців держава позиціонує себе як суверенна, незалежна, демократична, соціально-правова. Чого нам не вистачає, аби ці істини стали беззаперечними фактами нашої буття?

Україна здобула незалежність більше 16 років тому, а й досі не має власного Великого Герба. Цю проблему потрібно щонайшвидше розв'язувати.

Далі. У якій ще країні світу національні герої – воїни ОУН-УПА – частиною громадян сприймаються як бандити? Де ще можна спостерігати, щоб із вищої парламентської чи урядової трибуни паплюжили честь і гідність визволителів нації?

Тим часом досі у містах і селах бовваніють пам'ятники катам українського народу: Катерині, Петру, Леніну, Фрунзе, Урицькому, Орджонікідзе тощо.

Потрібно також думати про те, як позбавити нашу територію від іноземних військових формувань, зокрема військово-морського флоту "Москальського царства".

Виникає також велике запитання: чому в країні, де 80% корінного населення – українці, з'являються заяви про утвердження російської мови як другої державної?

На мою думку, в нашій країні забгато громадських організацій та політичних партій, які прагнуть до знищення суверенітету України та її цілісності, а з цією метою пропагують різноманітні "Слов'янські союзи" та інші безглузді речі, що порушують конституційні засади Української держави.

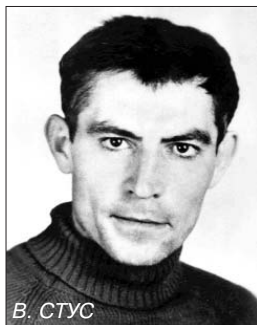
Україно, прокинься!

Віталій ТКАЧУК,
учень 11 класу, Чернігівський район
Чернігівської області

Кожен громадянин, ознайомлений
з першою статтею Конституції Ук-

УКРАЇНО, ЦЕ ТВОЇ СИНИ

...І КРАЙ МЕНЕ ПОЧУЄ

6 січня цього року прославлений український поет і видатний борець за свободу нашого народу Василь Стус зустрів би своє сімдесятиліття. Та 4 вересня минуло 23 роки з того дня, як він пішов у вічність. Лише тілесно, бо його незборимий, вічно молодий дух залишився з нами назавжди. Недаремно нинішній рік парламент проголосив Роком Василя Стуса.

Василь ЗАЄЦЬ,
"Нація
і держава"

У доробку поета всього шість збірок: "Круговерть" (1964), "Зимові дерева" (1968–1970), "Веселий цвинтар" (1970–1971), "Час творчості – Dichtenzzeit" (1972), "Палімпсести" (1972–1980, у кількох редакціях) та прижиттєве вибране з "Палімпсестів" – "Свіча в свічах". Зробив переклади з Й. В. Гете, Р. М. Рільке, І. Бахманн, П. Целана, Р. Кіплінга, Ф. Г. Лорки, А. Рембо та ін. Його власні твори були перекладені англійською, французькою, португальською, польською, німецькою, російською та іншими мовами. З 1978 року Василь Стус був почесним членом англійського Пен-клубу, лауреатом премії "The Poetry International Award" (Роттердам, 1982), Державної премії імені Тараса Шевченка (1989).

1985 року Василя Стуса було висунуто на здобуття Нобелівської премії з літератури. На початку вересня того ж року В. Стус помер у тюремному карцері. У лікарському документі причиною смерті названо серцевий

напад, але борці проти кремлівських колонізаторів, яким довелося відбувати ув'язнення поруч із Василем Стусом, мають усі підстави для того, аби стверджувати, що табірне начальство мало чітку вказівку московських зверхників не допустити, щоб Василь Стус став Нобелівським лауреатом. Адже ця премія присуджується тільки живим...

У Колонному залі імені Миколи Лисенка відбувся літературно-мис-

тецький вечір "І край мене почує!", присвячений 70-річчю з дня народження видатного українського поета.

Незабутні сторінки Стусівського літопису знову ожили у дорогоцінних спогадах побратимів великого борця, з якими виступили Євген Сверстюк, Микола Горбаль, Василь Овсієнко.

Того вечора звучали поезії Василя Стуса, пісні на його високохудожні зворушливі тексти, мужнє публіцистичне слово.

ОГОЛОШЕННЯ Шановні друзі!

Запрошуємо Вас узяти участь у науково-практичній конференції, на якій буде підбито підсумки Всеукраїнського конкурсу наукових робіт на тему:

"Організація Українських Націоналістів: постаті, ідеї, боротьба" та урочистій Академії, присвяченій пам'яті голови Українського Державного Правління, голови Проводу ОУН та президента АБН ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА.

Конференція відбудеться 13 лютого 12.00-15.00; урочиста Академія – 13 лютого 16.00-18:00 за адресою: м. Київ Будинок вчителя, вул. Володимирська, 57.

У програмі: доповіді науковців; спогади близьких співробітників; містецькі виступи.

ОРГКОМІТЕТ: 8 067-354 6078

ЮВІЛЕЙНА АКАДЕМІЯ У ЛЬВОВІ

З нагоди 15-річчя створення Львівської обласної організації КУН

"...Йшов 1909-й рік. У сім'ї священика Андрія Бандери готувалися до Різдвяних свят. Першого дня року народився син Степан. Отримавши ім'я християнського Первомученика, Степанові судилося стати символом Української Нації, її прапором. Прапором, який несли повстанці лісами, долинами, полонинами. Мабуть, з Бандерою у серці йшли у бій, напевно, із думкою про нього йшли під кулі. Багатьох з нас на великих "просторах імперії" називали бандерівцями лише за приналежність до України.

15 років тому бандерівці отримали в Міністерстві юстиції свідоцтво про реєстрацію партії Конгрес Українських Націоналістів".

З таких слів починалася урочиста Академія з нагоди 15-річчя створення Львівської обласної організації Конгресу. З усіх куточків Львівщини зібрались націоналісти на відзначення цієї дати. Прийшли привітати Конгрес політичні партнери, представники громадськості, інтелігенція.

З вітальним словом виступили депутати обласної ради – голова обласної організації УНП Богдан Козак, заступник голови облдержадміністрації, один з керівників обласної організації НРУ, голова "Просвіти" Ярослав Пітко, а також від Ліги Українських Жінок Лідія Купчик, голова Всеукраїнської організації Товариства "Лемківщина" Володимир Ропецький, міський голова Львова 1990–1994 рр. Василь Шпіцер, поет-пісняр Микола Петренко, Герой України Юрій Шухевич.

Від керівництва партії львівську організацію привітав заступник голови КУН Володимир Борейчук, а від сусідів-франківців – Богдан Борович. З великою приємністю присутні поздоровили з державною нагородою Дарію Гусяк.

Своїми спогадами, думками й планами перед членством та гостями поділилися голови організації різних періодів – Іван Губка, Михайло Вовк, Микола Пшевлотський.

У залі були присутні представники Братства ОУН-УПА, Товариства політ'язнів і репресованих, видавці та автори, з якими співпрацює ЛОО КУН, донька Петра Дужого з сім'єю, донька скульптора Михайла Черешньовського. Академію супроводжувала виставка вишивки Степана Бориславського з Дрогобиччини та виставка-продаж видань Конгресу і видавництва "Світу дитини". До ювілейної Академії були видані плакати та календарі до року Степана Бандери, перша книжка із серії "Бібліотека Бандерівця" – "Про господарську діяльність ОУН". Вперше побачила світ поштова марка, присвячена Конгресу Українських Націоналістів.

У концертній програмі виступила молода львівська співачка Софія Федина, гурт автентичного співу "Коралі", вокальне чоловіче тріо із Старого Самбора та чоловіча хорова капела "Діброва" із Жовкви, під орудою заслуженого артиста України Олексія Волинця. Присутні побачили й відеопродукцію конгресівців – відеокліпи, які з нагоди ювілею організації демонструвалися на Львівському телебаченні.

Уже найближчим часом готується і передача до 15-річчя Конгресу на радіо "Незалежність".

ЛОО КУН

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2008 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2008 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 2,17 грн., 3 місяці – 6,16 грн., 6 місяців – 11, 32 грн., на рік – 21, 84 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

КУН У ДІІ

ВІННИЧЧИНА

Вінницька обласна організація КУН звернулася до Президента України Віктора Ющенка з проханням до 100-річчя з дня народження присвоїти Степанові Бандері звання Героя України (померлого) як борця за волю України.

Про це йдеться у листі, адресованому главі держави, підписаному головою Вінницької ОО КУН В. Гусарем за дорученням делегатів XII звітної-виборної конференції Вінницької обласної організації КУН.

Крім того, члени Проводу Вінницької ОО КУН звернулися з відкритим листом до Президента України Віктора Ющенка, у якому йдеться про те, що, незважаючи на укази щодо вшанування пам'яті жертв геноциду 1932–1933 рр. та оголошення 2008-го – Роком вшанування пам'яті 14 мільйонів українців, які померли від штучно влаштованого злочинною комуністичною владою голоду, на Вінниччині рада-

ми всіх рівнів блокується це важливе і болюче питання. Влада на місцях не реагує і на розпорядження голови Вінницької обласної державної адміністрації О. Домбровського.

"До сьогодні у нас на Вінниччині бовваніють ще 200 пам'ятників кату української нації В. Леніну, та вулиці у всіх містах, селищах та селах носять назви катів-убивць української нації", – говориться в листі. На думку членів Проводу Вінницької ОО КУН, головною і беззаперечною причиною цього є те, що Вінницьку обласну раду досі очолює соціаліст Г. Заболотний, і відповідно більшість його сатрапів очолюють районні, селищні та сільські ради.

"У зв'язку з вищевикладеним, – говориться в листі, – просимо Вас вжити невідкладних заходів до таких горе-керівників".

Віталій ГУСАР

КІЇВЩИНА

Кінець січня видався багатим на визначні дати з часів Визвольних Змагань початку минулого століття. Для націоналістів Білої Церкви він пройшов у різноманітних масових акціях, жорсткому протистоянні викликам представників "п'ятої колони". Скоординовано діяли Конгрес Українських Націоналістів, Товариство Відродження Української Нації, "Патріот України", "Просвіта" імені Тараса Шевченка.

Відбулася зустріч з військовиками місцевої моторизованої бригади, в ході якої розповідали про Акт Злуки й Героїв Крут, порушили питання про несприятливе панування у військовому середовищі російської мови.

Також молоді націоналісти провели балонно-фарбову атаку на антиукраїнські об'єкти міста – офіс компартії, ідолів Ульянову та красноармейцам. Антиукраїнські сили були морально пригнічені й застережені від можливих провокацій.

У будинку культури "Сільмаш" відбувся гала-концерт "Соборний Дзвін", під час якого виступали професійні й самодіяльні співочі колективи міста, поети і письменники. Після концерту патріотична молодь організовано вишикувалася в колону, запалила смолоскипи, розгорнула державні й організаційні прапори й рушила смолоскипною ходою до погруддя Тараса Шевченка, потім – до пам'ятників Ярославу Мудрому та Богдану Хмельницькому, де відбувся мітинг, що завершився видовищним вогненним шоу.

Активісти також провели мистецьку акцію в центрі міста – почепили на ідол Ульянову вінок з колючого дроту.

Варто додати, що **з 5 лютого за адресою: вул. Ярослава Мудрого, 11 відкривається пункт запису волонтерів для поїздки у Северодонецьк на антисепартистське віче, намічене на 23 лютого.**

Вадим СОВА, голова МО КУН

НАРУГА НАД ПАМ'ЯТТЮ

Київська міська організація Всеукраїнського Товариства "Меморіал" ім. В. Стуса є однією з найдієвіших громадських організацій столиці, яку намагається знищити мер Києва Л. Черновецький.

Роман Круцик, заступник голови Українського інституту національної пам'яті, Голова КМО "Меморіал", вже півтора року намагається утримувати музей, тому що Черновецький відмовив у фінансуванні, на відміну його попередника.

Основними завданнями діяльності Товариства є збереження пам'яті жертв геноциду, участь у пошуку місць невідомих захоронень жертв репресій, сприяння у проведенні розкопок, екзумації та перезахоронення цих жертв; у виявленні виконавців репресій, відшкодуванні заподіяних збитків репресованим, їхній повній і гласній реабілітації; у вихованні молодого покоління в дусі християнських, загальнолюдських, гуманістичних принципів, патріотизму, любові до духовної культури українського народу і пошанування культур інших народів.

У статуті музею, який, до речі, відвідує велика кількість гостей, вказано, що у разі його закриття приміщення та рахунки перейдуть до власності Державного бюджету. У даному випадку – до міського бюджету.

Може, за рахунок цих грошей Черновецький збирається спорудити чергове казино чи каток?

Igor СІЧ

ТОВ "Мультисервіс"
(юридична адреса: м. Київ, вул. Миколи Василенка, 7а, код ЄДРПОУ 25635917) **проводить прилюдні торги з реалізації нерухомого майна, належного на праві власності ТОВ "Агрофірма Поділля"** (Київська обл., Барішівський район, с. Поділля, ЗКПО 00849936).

ЛОТ № 1. Житловий будинок з господарськими будівлями, розташований за адресою: Київська обл., Барішівський район, с. Поділля, вул. Рибачка, 8.

Будинок одноповерховий, з житловою площею 22,8 м², загальною площею 44,4 м². Будинок складається з жилі кімнати розміром 22,5 м², кухні – 13,6 м², кладової – 4,2 м², коридору – 3,8 м², веранди – 12,2 м². Стіни будинку цегляні, фундамент з цегли, перегородки цегляні пошту-

катурені, дах з шиферу, підлога дерев'яна, опалення пічне. Будинок 1950 року забудови. Господарські будівлі: сарай – 24,6 м², сарай – 9,9 м², 1955 року забудови, погріб – 8,5 м². Інші дані – невідомі.

Стартова (початкова) ціна – 10 378,80 грн., без ПДВ.

Гарантійний внесок – 518,94 грн., без ПДВ.

Ознайомитися з майном можна щодня за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора прилюдних торгів.

Бажаючи узяти участь у прилюдних торгах необхідно звернутися до організатора прилюдних торгів для подачі заяв за адресою: м. Київ, вул. Московська, 45/1.

Реєстраційний внесок в розмірі 17 грн. (у т.ч. ПДВ) та гарантійний внесок (5% від стартової ціни) вноситься на поточний рахунок п/р 2600400000292 в ТОВ "Універсальний комер-

ВІТАЄМО!

14 лютого виповнюється 65 років заступнику Голови Конгресу Українських Націоналістів, голові Донецької обласної організації КУН Марії Олійник.

Шановна подруго Маріє!

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів вітає Вас із 65-ю річницею.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, родинного щастя, довгих років життя, невичерпної наснаги й оптимізму.

Пишаємося тим, що Ви разом з нами, бо знаємо Вас як незламного борця за національні ідеали. Впевнені, що набутий Вами життєвий досвід, патріотизм і надалі будуть спрямовані на служіння Українській Нації і Українській Державі.

Хай Господь Бог благословить Вас на довгі роки життя. З роси і води Вам!

Президія Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів і редакція газети "Нація і держава" щиро вітають голову Секретаріату КУН Степана Брацюня з отриманням другої вищої освіти – успішним закінченням Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого.

КІРОВОГРАДЩИНА

У Кіровограді відбулася урочиста хода, присвячена подіям, що відбулися у 1918-му році під Крутами.

Від пам'ятника Шевченку учасники ходи під звуки духового оркестру пройшли центральною вулицею міста та зібрались на площі Богдана Хмельницького, де відбулася панахида, яку відправили священники УПЦ Київського Патріархату.

У вшануванні героїв Крут взяло участь активісти КУН, НУ-НС, Народного руху України, Товариства відродження української нації, УНП та Українського козацтва. **Анатолій АВДЄЄВ, "ХайВей"**

ЛЬВІВЩИНА

Молодь Конгресу Українських Націоналістів стала ініціатором проведення Дня пам'яті героїв Крут на Яворівщині. У місті Новояворівську ми організували смолоскипну ходу, в якій взяла участь українська молодь. Біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбулося віче. Віддати шану борцям за волю України прибули депутат Львівської обласної ради, заступник голови Львівської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів Р. Дідусь, а також депутат Яворівської районної ради і голова Яворівської районної організації КУН Р. Помірчий.

Ірина ПАРАСЮК, прес-служба Яворівської РО КУН

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Багатостраждальна та тривала епопея із сумнозвісним перейменуванням вулиць Косіора та Постишева у Хмельницькому успішно завершена. Тривала робота Хмельницької обласної організації КУН щодо демонтажу комуно-більшовицької символіки та перейменування вулиць, названих на честь людей, причетних до геноциду українства, дала свої перші серйозні результати. На сесії Хмельницької міської ради депутати прийняли рішення про присвоєння вулицям Косіора та Постишева – організаторів та здійснювачів Голодомору 1932–1933 рр. в Україні, імен українського історика, громадського діяча Д. Багалія та відомого філософа, міністра віросповідань в уряді П. Скоропадського В. Зеньківського. Напередодні самої сесії Хмельницькою обласною організацією КУН та Подільським полком Характерного козацтва було влаштовано прес-конференцію для місцевих засобів масової інформації. Захід викликав інтерес з боку ЗМІ.

"Ми дійсно раді з того, що, нарешті, вулиці Косіора та Постишева – людей, які були одними із головних організаторів жаклихвих подій 1932–1933 рр. – перейменовані, – зауважив голова секретаріату Хмельницької обласної організації КУН О. Симчишин. – Нарешті наші зусилля дали свої результати. Сподіваємося, що за підтримки дружнього нам Характерного козацтва уже найближчим часом перед міською владою буде порушено питання про перейменування вулиці Примакова, демонтаж пам'ятників Леніну, Затонському, найменування вулиць на честь Героїв Крут, Романа Шухевича, Героїв УПА, Степана Бандери, Симона Петлюри, Слави Стецько та інших Героїв. Попереду важка та щоденна робота у цьому напрямку в усій Хмельниччині".

Прес-служба Хмельницької обласної організації КУН

УТОЧНЕННЯ

В оголошенні ТОВ "Мультисервіс", опублікованому в газеті "Нація і держава" №6 (222) за 5 лютого 2008 року про реалізацію нерухомого майна лоту №1 – нежитлової приміщення №115 першого поверху, уточнюється: **прилюдні торги призначаються на 25 лютого 2008 року о 10 год. Остаточний термін подачі заяв – 25 лютого 2008 року до 9 год.** В іншому інформація про вказаний об'єкт і вимоги проведення прилюдних торгів, опублікована в оголошенні за 5 лютого 2008 року, залишається без змін та є невід'ємною частиною даного оголошення.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03	Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34	Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92	Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85	Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Львів	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95	Суми	Перетяцько Олексій	(0542) 25-88-98
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63	Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Миколаїв	Яценко Софія	(0512) 49-67-90	Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45	Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Кіровоград	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25	Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113	Хмельницький	Вітряний Олександр	(0382) 65-32-01
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93	Полтава	Квачова Олесь	(0532) 28-053	Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
			Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55	Чернівці	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
						Чернігів	Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

З кожним днем стає все більш очевидним, що бачення Президента Віктора Ющенка щодо перспектив розвитку української держави не в усьому збігається з діями Прем'єр-міністра.

Причому йдеться лише про публічні моменти.

Назву кілька вузлів протиріч.

Чи не першою точкою спотикання у взаєминах між двома очільниками стало питання імперативного мандату. Як відомо, НУ-НС розкритикував законопроект, внесений членом фракції БЮТ Іваном Кириленком, про імперативний мандат, запропонувавши натомість низку поправок, зокрема обмежити термін дії норм імперативного мандату.

Наступним проблемним питанням у відносинах між Президентом і прем'єром стала історія з поїздкою Юлії Тимошенко до російської столиці. Готувати візит глави держави до Москви з метою участі у другому засіданні українсько-російської міждержавної комісії Ющенко відрядив не прем'єра, як це було прийнято раніше, а секретаря РНБОУ Раїсу Богатирьову.

Варто також згадати і про дванадцять першочергових законів, у тому числі і про уряд, прийняти які зобов'язувалася демократична коаліція ще в жовтні, причому обов'язково до голосування за прем'єра Тимошенко у парламенті. Як відомо, Президент зняв цю вимогу, запропонувавши повернутися до розгляду законопроекту після формування уряду, однак схоже на те, що парламентарі, насамперед від БЮТ, взагалі забули про ці законопроекти.

Як епізод у теперішньому політичному житті промайнула й інформація у пресі про те, що Прем'єр-міністр ініціює впровадження іпотечного кредитування житла під 4–6% річних. Критики цієї ініціативи справедливо ставили запитання: за рахунок чого збирається Тимошенко це здійснити? Більш-менш чіткої відповіді від уряду не надійшло; втім, за кілька днів про це всі, здається, забули.

Розійшлися Президент з прем'єром і в оцінці роботи керівника Ощадбанку Анатолія Гулея. Відомо, що глава держави вимагав звільнення його з посади. Натомість Тимошенко публічно заявила про свою незгоду з Президентом у цьому питанні, наполягаючи, аби Гулей залишався на своєму посту. (Наразі вирішення цього питання відкладено).

Подібне сталося дещо пізніше стосовно керівника Державної податкової адміністрації Сергія Бураяка, якого Президент гостро розкритикував за незадовільну роботу. Юлія Володимирівна і в цьому випадку взяла урядовця під свій захист.

Великого переполоху у вітчизняному політикумі наробила заява прем'єра наприкінці січня в інтерв'ю європейському каналу "Євроньюс" про те, що вона не виключає об'єднання з Партією регіонів, щоправда, "на умовах нашої команди". "Наші умови – це впровадження 20 пунктів детинізації політики й економіки. Якщо Партія регіонів на це готова – то welcome! Як кажуть, ласкаво просимо!", – сказала Тимошенко. Щоправда, буквально на другий день прем'єр фактично відмовилася від своїх слів, заявивши, що Партія регіонів, очевидно, неправильно зрозуміла її слова, прийнявши бажане за дійсне. Насправді, виявляється, вона готова до співпраці з "до-

нецькими", але винятково як з опозиційною силою, і ні про яку широку коаліцію, за її словами, ніхто не говорив.

Прикметно, що Президент при цьому витримав багатозначну паузу; з боку НУ-НС пролунала вимога до Тимошенко пояснити свої наміри, а Партія регіонів відгукнулася саркастичною заявою про "критичність ситуації у демократичній коаліції", яка, мовляв, виявилася недієздатною, і тому шукає виходу зі становища.

Зрозуміло, що до колізії з газом для України залучені і російські учасники.

Поки що важко передбачити, якими будуть наслідки ймовірного загострення ситуації на верхніх щаблях української влади. Дехто порівнює теперішню ситуацію зі становищем, яке склалося напередодні 8 вересня 2005 року. Того дня, як ми пам'ятаємо, Віктор Ющенко відправив тодішнього прем'єра Юлію Тимошенко у відставку.

Принаймні, це підтверджують повідомлення про зростання інфляції в січні.

Відповідно, можливі невдачі Тимошенко як Прем'єр-міністра скоріше вплинуть на зростання підтримки Януковича, ніж Ющенка, а це, в свою чергу, може внести корективи і в результати майбутніх президентських виборів.

Крім того, не забуваймо і про теперішню парламентську кри-

ти Богатирьову з рядів партії, які неодноразово лунали, недавній лідер фракції Партії регіонів залишається членом ПР. Причому гнівні інвективи з обіцянками "вигнати" на її адресу лунали не лише від курйозного регіонала Василя Кисельова, якого всерйоз, здається, ніхто не сприймає, але й від більш поважних представників партії. Однак, як бачимо, дотепер це питання не вирішене. Більше того, насмілось спрогнозувати, що цього і не станеться, принаймні найближчим часом.

Також грає роль і те, що нині "донецькі" усунути від влади – принаймні, на урядовому та парламентському рівнях. Радикалізація позицій Віктора Януковича і його прихильників у партії може призвести до звуження діапазону електоральної підтримки, і, відповідно, до зменшення і без того невеликих шансів Віктора Федоровича на перемогу на президентських виборах.

Відповідно, великому донецькому бізнесу вже тепер доводиться визначатися, на кого ставити в теперішній політичній рулетці, аби не програти у перспективі. І, як на мене, представники цього бізнесу з трьох головних кандидатів найвірогідніше можуть підтримати саме Віктора Ющенка. Звісно, за умови, якщо він матиме реальні шанси на перемогу.

Втім, саме зараз починає розгортатися безкомпромісне змагання за право посісти ключовий пост у владі. І, хоч Юлія Володимирівна неодноразово обіцяла не брати участі у наступних президентських виборах, проте всі розуміють, що така ймовірність є доволі високою. Принаймні, соціальні ініціативи Тимошенко з наміром ще більше сподобатися виборцям яскраво свідчать про це. Разом з тим, надзвичайно енергійні кроки прем'єра на енергетичному та приватизаційному ринку (питання відставки В. Семенюк) підтверджують припущення, що Тимошенко прагнучиме здійснити перерозподіл сфер впливу на ключових напрямках на свою користь.

Зрозуміло, що це викликає відповідну реакцію Президента. Разом з тим, очевидним є і те, що загострення стосунків між главою держави і Прем'єр-міністром однозначно веде до загострення політичної кризи.

Як уникнути протистояння, і чи можлива між Ющенком і Тимошенко нормальна, плідна співпраця на користь України?

Відповісти на ці питання доведеться уже скоро, адже йдеться про вектор українського розвитку на ближче десятиліття, яке, враховуючи світові тенденції загострення боротьби між основними гравцями за енергоресурси, тобто за виживання на планеті, має остаточно відповісти на питання про місце і роль України в системі координат XXI століття: чи це буде, за латиноамериканським або африканським зразком, держава на околиці Європи з "твердими" поліцейськими порядками, слухняними судами і вишколеною пресою, владою і майном у якій розпоряджатимуться кілька десятків сімей, а народ виживатиме за рахунок спорадичних, особливо перед черговими виборами, соціальних преференцій; а чи ми таки зможемо скинути з очей популярському полуду обіцяного легкого і швидкого збагачення, і спробуємо побудувати європейську державу – з потужним середнім класом, незалежною пресою і діючими законами демократичного розвитку.

НА ЧАСІ

БАНАНОВА РЕСПУБЛІКА ЧИ ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА?

Якою буде Україна в майбутньому: країною з "твердими" поліцейськими порядками, слухняними судами і вишколеними журналістами, владою і майном у якій розпоряджатимуться кілька десятків сімей; а чи європейською державою з потужним середнім класом, незалежною пресою і діючими законами демократичного розвитку?

Разом з тим, дехто з політологів зробив припущення про те, що заява прем'єра не була випадковою. "Між Партією регіонів і БЮТ є сильна технологічна структура. Якщо подивитися, то і там, і там є дуже невелика, але дуже сильна група колишніх есдеків. А есдеки колишніми не бувають", – сказав керівник соціологічної служби "Український барометр" Віктор Небоженко. За словами політолога, ці дві групи в Партії регіонів і БЮТ є своєрідними містками, що дозволяють активно погоджувати дії. "Заява Юлії Тимошенко про можливість коаліції з Партією регіонів не можна розглядати тільки як жарг. Це серйозна заява. Насправді, Партія регіонів пропонують урочисту капітуляцію й утилізацію її як політичної сили", – відзначив він.

Особливо показовим став конфлікт між Ющенком і Тимошенко в ситуації довкола звільнення з посади голови Фонду держмайна Валентини Семенюк. Зрозуміло, питань до Семенюк дуже багато, і не лише щодо приватизації одного з лідерів тепловозобудування в усьому СНД "Луганськтепловоза", 76% акцій якого було продано російській компанії за доволі скромну суму – трохи більше ніж за 290 мільйонів гривень. Це при тому, що від участі в приватизаційному конкурсі під різними приводами були усунуті українські компанії, а щодо ціни за об'єкт, то сама Семенюк ще задовго до продажу називала цифру мільярд гривень. Існують також інші доволі спірні моменти діяльності Семенюк у кріслі голови ФДМУ. Однак, звісно, її звільнення має бути виконано у чіткій відповідності до закону, – інакше ми можемо мати ще одну колізію на кшталт "Піскун – вічний генпрокурор".

Зрештою, найбільш драматичною точкою спотикання між Президентом і прем'єром наразі виявилася газове питання. Поспішні і надто дратівливі для російської сторони кроки і заяви Тимошенко з цього приводу викликають занепокоєння: що насправді стоїть за намірами Юлії Володимирівни усунути газового посередника "Росукренерго"? Принаймні, переконливого пояснення з приводу зловживань з боку цієї структури ми не чули. Разом з тим, дедалі голосніше лунають чутки про можливу реанімацію "Ітери" чи подібної до неї структури, яка може замінити на газовому ринку "Росукренер-

Світлина Олексі ВАЩЕНКА

Однак все ж треба визнати, що, порівнюючи з 2005 роком, нині ситуація є складнішою. Насамперед, "чинник Майдану" якщо і діє, то – лише зі зворотним ефектом. По-друге, неухильно наближається термін проведення президентських виборів, і поки що ніхто в країні не може з певністю сказати, хто їх виграє (хоча більшість схиляється до того, що прізвище переможця – Тимошенко, але все ж давайте не поспішати з подібними висновками). По-третє, якщо в 2005 році Віктор Ющенко, як недавній переможець президентських виборів, ще мав на своєму боці певну електоральну і політичну перевагу, то нині, за результатами двох парламентських виборів, а також виходячи з численних соціологічних опитувань, він, а особливо його політична сила – НУ-НС – істотно програє в громадській підтримці своїм головним опонентам – Юлії Тимошенко і Віктору Януковичу. З іншого боку, урядування Юлії Володимирівни може зіграти з нею злий жарг; поки що рано робити якісь висновки, але все ж уже перші тижні її керування урядом свідчать, що, попри браурні заклики з її боку і деякі заходи соціального характеру (виплата заощаджень громадян), становище в українській економіці не оптимізується, а, скорі-

зу, не можна виключати, що подібні загострення, ініційовані Партією регіонів і їхнім сателітом – комуністами, перманентно виникатимуть і надалі. Головна мета опозиціонерів зрозуміла – будь-що продемонструвати нездатність теперішньої влади керувати країною; парламентський клімат для цього годиться якнайліпше.

Щоправда, тут є один нюанс, який може внести деякі корективи у перебіг боротьби за владу в країні, яка триває в нас уже не один рік.

Справа в тому, що Партія регіонів є далеко не таким монолітним бастионом, як це хтось прагне продемонструвати. Більш поміркована її частина, яку пов'язують з Р. Ахметовим та Б. Колесниковим, можливо, схиляється до певного компромісу з Президентом, що спричинює в цій партії певні колізії. Принаймні, у пресі про це говорилося вже багато, однак і без того видно, якщо уважніше придивитися, що тріщина в Партії регіонів не лише існує, а й має тенденцію до поглиблення. Ситуація з призначенням Раїси Богатирьової секретарем РНБОУ як представниці поміркованої частини партії це унаочнила досить предметно.

До речі, цікавим є те, що, незважаючи на обіцянки виключи-

МАЛОРОСІЙСТВО

На вулицях Чернігова з'явився "казачий патруль", що викликало неоднозначну реакцію з боку громадян міста.

З відкритим листом з цього приводу до голови Чернігівської облдержадміністрації М. Хоменка, голови Чернігівської облради Н. Романової та керівництва силових структур міста і області звернувся голова Чернігівської ОО КУН В. Рябченко, провідник обласної ОУН О. Ясенчук та голова Чернігівської Української Студентської спілки Б. Божок. Текст цього листа (у скороченому вигляді) пропонуємо до уваги читачів. Очевидно, факти, наведені в листі, мусять бути відомими новому керівництву МВС на чолі з Ю. Луценком. Створення ж незаконних бандформувань повинне отримати негайну реакцію з боку влади, а організатори мусять понести передбачену законом відповідальність.

ЗВІДКИ В ЧЕРНІГОВІ "КАЗАКИ"?

Велике обурення у національно-демократичних організацій викликала інформація, яка з'явилася на сайті т. зв. "Союза верних казаков" (СВК) (<http://www.svk.rustrana.ru/deyat/stat70.htm>) про те, що до патрулювання вулиць Чернігова спільно з міліцією залучений т. зв. "казачий патруль". Більше того – повідомляється, що з 5 січня 2008 р. вони "...пройдуть спеціальну перевірку знання Законів, і їм будуть видані дубинки, наручники, газові балони Тэрэн-4м і травматическое оружие".

Викликає велике здивування така "плідна співпраця" чернігівської міліції з українофобським угрупованням, члени якого небезпідставно підозрюються у скоєнні численних актів вандалізму та у кримінальних злочинах, і, як відомо, фігурують у деяких кримінальних справах. Особливо дивує така поведінка керівництва чернігівської міліції з огляду на те, що воно дуже добре знає, що СВК тісно пов'язаний з такими екстремістськими антиукраїнськими організаціями, як "Євразійський союз молодьожі" (ЄСМ), "Русское национальное единство" (РНЄ), "Прорив", "Северний фронт", "Монархічний союз" та ряду інших, створених та керованих спецслужбами сусідньої держави. Більше того, члени СВК здебільшого і є членами ЄСМ та ін. угруповань та маргінальних партій – це т. зв. принцип "мережевої організації".

За нашими спостереженнями, "співпраця" цих т. зв. "верних казаков" з міліцією Чернігова почалась більше року тому – коли почався "політичний шабаш" біля Катерининської церкви (який, до речі, продовжується і зараз). Саме тоді "казакі" та міліція пильно охороняли церкву від державних працівників музею, завдяки чому були знищені експонати та завданий багатомільйонний збиток як державі, так і приватним особам. І саме з того часу почалися систематичні антиукраїнські акції та злочини, жодного з яких міліція так і не спромоглася розкрити. Ось лише деякі з них:

– жорстоке побиття журналіста газети "Сіверщина" у лютому 2007 р.;

– спалювання пам'ятника у Крутах у травні 2007 р.;

– замах на вбивство директора історичного музею Сергія Лаєвського влітку 2007 р.;

– неодноразове обписування антиукраїнськими написами та паплюження фарбою стін приміщення Єпархіального Управління УПЦ КП та церкви святителя Феодосія, архієпископа Чернігівського, "Просвіти" ім. Т. Шевченка та редакції газети "Сіверщина";

– погрози вбивства на адресу Голови ЧОО КУН Валерія Рябченка;

– спалювання пам'ятника у Крутах 28 вересня 2007 р.;

– систематичні напади та побиття вікон у приміщенні, де розташовується "Просвіта" та редакція газети "Сіверщина" (останній напад – 19 грудня 2007 р.).

Це лише деякі злочини з багатьох, до яких причетні місцеві українофобські організації, і які міліція не може (або не хоче) розкрити.

І, на нашу думку, якщо проаналізувати події та факти, для такої "плідної" роботи місцевої міліції є передумови.

Перш за все – це та сама "співпраця" з потенційними підозрюваними за вищезгаданими кримінальними справами. Наприклад:

– збройний напад та ножове поранення завдав директору історичного музею Сергію Лаєвському влітку 2007 р. колишній працівник міліції, який був завербований СВК саме під час чергування біля Катерининської церкви;

– паплюження пам'ятника у Крутах 28 вересня 2007 р. сталося напередодні виборів, коли була знята охорона біля пам'ятника у Крутах – а про це могли знати виключно співробітники міліції;

– напади на "Просвіту" та побиття вікон здійснювалися саме під час спільного чергування СВК з міліцією – тобто, вони мали повну інформацію про розташування патрулів, і тому по-

чували абсолютну безкарність.

Крім цього, серед керівництва Чернігівського СВК є й співробітники міліції, зокрема, зі Школи міліції.

Фактично, ці "верніе казакі" цинічно використали міліцію у своїх далекосяжних цілях для отримання оперативної інформації, доступу до зброї та для легалізації незаконного військового формування "під дахом" УМВС.

Ще гірше, що до своєї антидержавної українофобської діяльності ці структури залучають неповнолітніх школярів чернігівських шкіл (зокрема, учнів СШ №1) з розрахунку на те, що у разі скоєння злочину неповнолітніх важко притягнути до відповідальності.

Можна тільки уявити – кого, що і яку державу (а це точно – не Україна) у разі чого будуть захищати ці озброєні "казакі" з їхнім світоглядом і уподобаннями.

Ми вимагаємо:

1. Заборонити створення незаконного військового формування (банди) т. зв. "верних казаков" під "дахом" чернігівської міської міліції;

2. Припинити політизацію чернігівської міліції антиукраїнськими, антидержавними угрупованнями;

3. Провести службове розслідування щодо посадових осіб, які причетні до залучення антидержавних українофобських організацій до роботи у правоохоронних органах, та притягнення їх до відповідальності.

4. Розглянути обласною радою та обласною держадміністрацією питання щодо припинення державного фінансування українофобських організацій.

5. Прибрати з-під Катерининської церкви намети, які псують зовнішній вигляд Чернігова та ганьблять владу в очах мешканців Чернігова.

ВІДВЕРТО

В'ЯЗНИЦІ
ЧЕКАЮТЬ
БАНДИТІВ

Перший пункт програми розвитку України

Петро МАСЛЯК

Нині точиться багато балачок стосовно майбутнього України. Уже майже 17 років розробляються загальні та конкретні програми, проекти, напрямки її розвитку. Мислячий частині нації все зрозумілішим стає те, що жоден з цих та інших проектів і програм, включаючи проведення чемпіонату Європи з футболу 2012 року, не буде реалізованим, допоки не буде виконаний пункт перший загальнонаціональної програми розвитку, тобто боротьба з корупцією. Перш за все, у вищих ешелонах влади. Якщо в Україні не напишуть і повністю не реалізують програму боротьби з корупцією, на всіх інших, хай навіть найкращих і найрозумніших проектах, треба буде поставити жирний хрест.

Соціальні психологи знають, що в державній політиці немає нічого страшнішого за відкладену обіцянку народові. Якщо вона є прагненням мільйонів, така обіцянка все одно самореалізується. Але уже у своїх крайніх формах. Гасло мільйонів українців: "бандитам – тюрми" так і не було реалізоване. Проголошене привселюдно, але не реалізоване. Таким чином, це гасло нікуди не зникло. Воно лише перейшло до категорії нереалізованих. Десь там, у глибинах підсвідомості народу, воно трансформується у свої майбутні крайні прояви. І тоді непереливки буде не лише самим злочинцям, а й тим, хто ці гасла проголосив, але не виконав.

Треба віддати належне розуму, характеру і інтуїції покійного пана Чорновола, який вперше проголосив це гасло, розуміючи його актуальність. Це він мав стати наступним Президентом після пана Кучми. Через це його і вбили. Саме ті бандити, які відчували, що ця людина може не лише проголошувати гасла, а й реалізувати їх у життя. Коли я почав через два роки опитувати студентів, аспірантів і навіть професорів, чому вони виїхали у 2004 році на Майдан, навіщо мерзли вночі під Верховною Радою, Кабміном і президентською адміністрацією, більшість з них відповіли: ми хотіли, щоб бандити потрапили до в'язниць. Люди хотіли боротьби з корупцією, а отримали те, що найбільших злочинців почали нагороджувати.

Лукаві люди стверджують, що побороти корупцію у принципі неможливо. Це твердження "для дурних". Ні, вибачайте, для дуже дурних. Сучасне небачене економічне зростання Китаю і його стрімкий перехід з другого десятка країн на друге місце у світі за вартістю ВВП, у першу чергу, пов'язані з нещадною боротьбою з корупцією. На це вказує страта за зовсім незначні, за нашими мірками, корупційні дії членів політбюро, тобто найвищих чиновників. Якби і в нас існував такий підхід, то майже не залишилося б у живих нікого з "нашої" "еліти". Про регіональних і місцевих чиновників годі й говорити. Вони в Китаї бояться розкрадати державу в найменших масштабах. Бо якщо членів політбюро страчують, то хто буде церемонитися з ними? Так то ж Китай, там які людські, природні, територіальні та інші ресурси, – чую я голос скептика. Не подобається Китай, давайте візьмемо Сингапур, який взагалі не має ніяких ресурсів, навіть питна вода в цю країну поставляється з інших держав. Але в цій країні вдалося повністю ліквідувати корупцію. Сингапур – демократична держава, яка за вартістю ВВП на душу населення належить до найбагатших у світі держав. І це без будь-яких ресурсів! Головний ресурс країни – це воля, дівість і розум її керівництва.

Мені очевидно, хоча я не належу до платних "соціологів", які там когось консультують, що Віктор Ющенко зможе стати Президентом України на другий термін лише за умови, якщо вже нині розгорне безкомпромісну боротьбу з корупцією у вищих ешелонах влади. Чи вистачить у нього для цього волі і характеру? Якщо цього не трапиться, то наступні президентські вибори знову розгорнуться під гаслом реалізації відкладеного гасла: "бандитам – тюрми".

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ВІДБИРАЮЧИ МОВУ,
ХОЧУТЬ ВІДІБРАТИ І СВОБОДУ

При Полтавській кондитерській фабриці (тепер це "Домінік") на вулиці Спаській, 10, здавна діє магазин, який торгує виробами цієї фабрики, які можна було придбати дещо дешевше і у ширшому асортименті, ніж деінде. Та й тішили назви товарів, мов мила серцю рідна пісня: печиво "Скринька", вафлі "Сніжинка"...

Та коли після тривалої перерви я завітав у давно знайомий магазин, то був вражений: всі назви на цінниках написано чужою мовою. Мов ми не у Полтаві, а десь у Тамбові.

Триває в Україні брутальне, цинічне знущання і наруга над гідністю громадян, ніби немає в українців права користуватися рідною мовою на рідній землі, ніби нема кому усунути порушення закону та притягти винних до матеріальної і кримінальної відповідальності.

Якось наш Президент сказав: "Українська мова – це мова нашої свободи". Вороги забирають в нас цю мову, зневажають і нищать її, тим самим вони позбавляють нас надії на наше майбутнє. Нав'язування народу окупаційної мови замість рідної – це один із засобів морального і духовного геноциду проти українців. Мета ворогів та їхніх прислужників – знищення України.

Іван РЕЙНБОРД,
м.Полтава

Марія ОЛІЙНИК,
заступник голови КУН, голова Донецької
обласної організації КУН

У далекому 1965 році в Донецьку відкрито Донецький науковий центр Академії наук України і одночасно на базі педінституту постав Донецький тоді державний, а тепер національний університет.

Для побудови студентського містечка та його обслуговування за університетом міська рада закріпила майже 5 га землі по вулиці Рози Люксембург, на якій зведено 4 гуртожитки, де проживає більше 4,5 тисячі студентів, ідальною і молодіжний центр-кафе "Бригантина". У планах ще мали тут з'явитися поліклініка, будинки культури і побуту.

Усе це функціонувало до квітня 1994 року, коли директор комерційної структури "Альфа-сервіс" І. Поберій шляхом самозахоплення земельної ділянки між гуртожитками №2 і №3 розмістив магазин, в якому незаконно продав цілодобово тютюнові вироби та алкогольні напої.

З тих пір ректорат університету багаторазово звертався до прокуратури, органів місцевих і республіканської влад з проханням позбавитися такого "сусіда", але марно.

Замість знесення незаконно існуючої торговельної точки на території студентського містечка виконком Донецької міськради, якою на той час керував В. Рибак, 24.09.1997 р. надає в оренду ТОВ "Альфа-сервіс" на 3 роки для установки торговельного павільйону земельну ділянку площею 61 кв. м. Насправді цей павільйон уже працював тут 3 роки і 5 місяців.

18.11.1998 р. виконком на вимогу університету "розірвав" договір оренди з ТОВ "Альфа-сервіс", а територію перевів на папері в землі запасу. Однак, ділянка не була звільнена, павільйон продовжував працювати без правоустановчих документів. У 1999 р. університету надана земельна ділянка 4,0684 га для розміщення існуючих будівель гуртожитків №1, №2, №3, №4 та ідальною по вул. Рози Люксембург і видано державний акт на право постійного користування. При цьому павільйон ТОВ "Альфа-сервіс" продовжував незаконно знаходитися на території ділянки, переданої університету. Право власності на торговельну точку перейшло до ТОВ "Альфа-спорт" з тим же директором І. Поберієм, який, маючи владних покровителів продовжує безперешкодно споживати горілкою (як стверджують донеччани – паленою) молоде покоління.

Служби, які повинні навести порядок (виконком міськради, прокуратура, податкова інспекція, міліція, санепідстанція, управління з контролю за використанням та охороною земель у Донецькій області, управління земельних ресурсів), насправді є "дахом", а тому захоплена ділянка почала розширюватися і влітку 2006 року становила 250 квадратних метрів.

У кафе-магазині цілодобово продають алкогольні напої, що спричинило різке зростання злочинності в мікрорайоні. Так, 16.06.2005 р. п'яні відвідувачі згвалтували першокурсницю університету, біля магазину постійно грабують студентів, мешканців мікрорайону.

Не отримавши підтримки від міської влади і компетентних органів, керівництво університету з метою заборонити реалізацію спиртних напоїв і обмежити роботу магазину-кафе з 7 до 22 години змушене було укладати річні угоди з "Альфа-спорт" з березня 2000 року до грудня 2003 року. Але й це нічого не змінило. Тому навчальний заклад з 1 січня 2004 року відмовився від угод, які "Альфа-спорт" не виконує, і знову звернувся до міськради, прокуратури з проханням ліквідувати кафе-магазин на території містечка. Нарешті прокуратура області 15.08.2005 р. встановила факт самовільного захоплення ТОВ "Альфа-спорт" земельної ділянки і направила матеріали перевірки до прокуратури Ворошиловського району Донецька для підготовки позову до ТОВ "Альфа-спорт" про звільнення самовільно зайнятої ділянки. У відповідь прокурор Павлов заявляє позов не до "Альфа-спорт", а до університету щодо визнання недійсними угод 2000–2003 рр. і припинення права постійного користування всією земельною ділянкою 4,0684 га. Жодної вимоги до "Альфа-спорт" звільнити самовільно зайняту земельну ділянку

і припинити незаконну торгівлю спиртним у студентському містечку не заявлено.

Згідно з незаконним рішенням Господарського суду, бо прокурор Павлов відповідно до ст. 2 Господарського процесуального кодексу є неналежним позивачем, на Донецьке міське управління земельних ресурсів було покладено обов'язок вилучити земельну ділянку 100 кв. м. і передати її в землі запасу Донецької міської ради. Після вироку суду 27 грудня 2005 року університет звертається до Донецького міського голови О. Лук'яненка з клопотанням про повернення земельної ділянки.

У цьому клопотанні ректор університету В. Шевченко пробує переконати, що територія студентського містечка – це цілісна структура, де за планом має бути побудовано будинок культури, студентська поліклініка, будинок побуту. А павільйон-магазин ТОВ "Альфа-спорт" займається реалізацією спиртних напоїв, що суперечить Правилам роздрібною торгівлі. Відповіді й досі немає.

ПРЕЦЕДЕНТ

КОРУПЦІЯ В ОРГАНАХ ВЛАДИ ДОНЕЦЬКА

Виявляється, що схема захоплення державної землі комерційною структурою була розроблена Донецьким міським головою і його службами, прокуратурою та судами задовго до подання позову прокурором Павловим. Донецький міський голова О. Лук'яненко за заявою "Альфа-спорт" від 30.12.2004 р. таємно від університету ще 14 квітня 2005 року, тобто за 9 місяців до судового позову прокурора Павлова, своїм розпорядженням узгодив проведення проектно-пошукових робіт ТОВ "Альфа-спорт" на земельній ділянці університету площею 500 кв. м. під будівництво магазину і кафе (насправді це все вже незаконно тут функціонувало 11 років).

У 2006 році Прокуратурою області на виконання доручення Президента України Віктора Ющенка за зверненням чотирьох громадських організацій проведено перевірку 36 об'єктів з дотримання вимог земельного законодавства, в тому числі 2-х об'єктів ТОВ "Альфа-спорт" по вул. Рози Люксембург і Театральному проспекту, 13. Ось результат перевірки від 18.07.2006 р. Цитую: "В теперішній час ТОВ "Альфа-спорт" займає земельну ділянку по вул. Рози Люксембург, 10 без будь-яких правовстановлюючих документів. Прокуратурою м. Донецька готується позов до суду про звільнення самовільно зайнятої ділянки". Позов "готується" й досі, а виконкомітет Донецької міськради продовжує своє "кришування" комерційної структури. Так, через місяць після прокурорської перевірки знову, таємно від університету, розглянувши чомусь тільки одне клопотання ТОВ "Альфа-спорт", хоча там було і клопотання університету від 27 грудня 2005 року, приймає рішення про вилучення із земель університету 100 кв. м. і передачу їх комерційній структурі ТОВ "Альфа-спорт" для будівництва магазину-кафе.

І це нічого з 18 членів виконкому не дивує: 8 з них – це міський голова і його заступники, решта 8 – мабуть, такі вирішили задачку як на площі 100 кв. м розмістити магазин-кафе, фундамент якого має 459 кв.м. Щоправда, ректор університету В. Шевченко з поважних причин на цьому засіданні не був і нічого про прийняте рішення не знав.

Відчувши повну безкарність, перебуваючи під повним патронатом донецьких владних структур усіх рівнів, 11 червня 2007 р. ТОВ "Альфа-спорт", зруйнувавши існуючий на 250 кв. м земель торговельний павільйон, обгородив парканом земельну ділянку тепер уже близько 700 кв. м між гуртожитками №2 і №3, зрізав дерева, знищив клумби і пішохідні доріжки, й розпочав інтенсивні будівельні роботи на землі, що знаходиться у постійному користуванні Донецького національного університету.

Керівництво університету звернулось за роз'ясненням до міського голови. І тільки тоді виявилось, що донецька влада, замість того, щоб, нарешті, вивільнити са-

мовільно зайняту ділянку, зробила все навпаки – постаралася узаконити незаконно працюючий "п'їтейний" заклад. А працює це організоване злочинне угруповання так: виконком приймає незаконне рішення, потім його скасовує, комерційні структури оскаржують скасування в судах Донецької області і паралельно продовжують будувати об'єкт, незважаючи на заборони, приписи, штрафи, порушення проти них кримінальних справ. Вони знають, що в наших корумпованих судах вони стовідсотково виграють і, таким чином, узаконюють незаконні рішення виконкому.

Численні звернення профспілкових організацій, керівництва університету, громадськості до обласного, міського і Ворошиловського районного управління міліції з вимогою притягнути до кримінальної відповідальності керівних осіб ТОВ "Альфа-спорт", винних у самозахопленні землі, проігноровані. А якщо і подано позов міською прокуратурою до суду, то,

щоб у першій інстанції програти і не оскаржувати навіть в апеляційному порядку.

Особливої уваги заслуговує наш донецький суди. Наприклад, суддя Ворошиловського суду м. Донецька В. Івашура 26 червня 2007 р. задовольняє заяву Донецького національного університету про забезпечення позову і ухвалює "Заборонити ТОВ "Альфа-спорт" використовувати земельну ділянку по вул. Р. Люксембург, 10 будь-яким способом". ТОВ "Альфа-спорт" відмовилося від добровільного виконання цієї ухвали. Управління юстиції ніяк не могло розпочати примусове виконання. А вже через тиждень 4.07.2007 р. той же суддя В. Івашура, розглянувши заяву третьої особи ТОВ "Альфа-спорт", скасовує свою попередню ухвалу.

Клопотання університету про повторну ухвалу про забезпечення позову суддя В. Івашура просто не розглядає! За протестом прокурора виконком Донецької міськради скасував своє ж рішення, яким незаконно 100 кв. м. земель національного університету передав в оренду комерційній структурі ТОВ "Альфа-спорт". Крім цього, прокуратурою м. Донецька подано позов до господарського суду про звільнення захоплених ТОВ "Альфа-спорт" земель Донецького національного університету.

Також прокуратурою м. Донецька прийнято постанову про притягнення до кримінальної відповідальності керівників ТОВ "Альфа-спорт" за самозахоплені землі національного університету. Все це "успішно", таємно від керівництва університету оскаржено ТОВ "Альфа-спорт" і виграно поки що в судах першої інстанції і у прокурора, і виконкому за перевіреним сценарієм! Наведу, як скасовано рішення виконкому про скасування свого ж рішення 2-ма суддями Ворошиловського районного суду м. Донецька В. Князьковим та І. Бухтіяровою: ця справа була отримана від окружного адміністративного суду 20 листопада 2007 року і цього ж дня без розпорядження голови суду потрапляє до судді В. Князькова, який відкриває провадження по справі. А 15 грудня, у вихідний день, ухвалює закінчити підготовче провадження і призначає розгляд справи на 21 грудня, але, перебуваючи на лікарняному, якимось чином передає справу судді І. Бухтіяровій, яка приймає рішення по справі. У матеріалах справи відсутні будь-які документи, яким чином хворий Князьков передав справу здоровій Бухтіяровій, та й взагалі відсутній протокол судового засідання. Є тільки рішення!

Логічно, що міськвиконком продовжує наступ на землі університету. І коли "Альфа-спорт" почав завозити в січні 2008 року будівельну техніку, виявилось, що таємно 21.03.2007 р. ще додатково вилучено 1020 кв. м земель університету і передано в оренду все тому ж ТОВ "Альфа-спорт". Таким чином, ТОВ "Альфа-спорт" незаконно, злочинно буде кафе-магазин,

гостьову стоянку і розважальний комплекс. Зауважимо, що на території студентського містечка є своя ідальня і молодіжний центр-кафе "Бригантина". Тому жодної потреби в розміщенні в 20 метрах від неї нового приватного кафе-магазину немає.

Ректорат університету, профспілковий і студентський комітети, громадські організації неодноразово зверталися до Президента України, Генеральної прокуратури, Прем'єр-міністра України, віцепрем'єр-міністра України Володимира Рибак, Міністра освіти України і до органів міського й обласного рівнів. І тільки після вручення 23 грудня 2007 р. заяви Прем'єр-міністру Юлії Тимошенко була створена комісія, яка працювала 16 січня 2008 року в Донецькій облдержадміністрації.

Головуючий на засіданні комісії Володимир Папка – заступник начальника інспекції державного архітектурно-будівельного контролю протягом 30 хвилин в хронологічному порядку детально охарактеризував численні порушення Конституції України та чинного земельного законодавства виконавчим комітетом Донецької міської ради, управлінням архітектури і будівництва Донецької міської ради, інспекцією державного архітектурно-будівельного контролю м. Донецька, Донецьким міським управлінням земельних ресурсів та забудовником ТОВ "Альфа-Спорт". Було звернуто увагу на відстороненість органів прокуратури від контролю за цими питаннями.

Перелічені порушення чинного законодавства знайшли своє підтвердження і в інших виступах.

Так, представник Міністерства освіти і науки України Ірина Соколова у своєму виступі звернула увагу присутніх на те, що всі питання, пов'язані з державною власністю, якою є і земельні ділянки, надані вищим навчальним закладам, повинні вирішуватися МОН України. Однак вилучення в університету трьох земельних ділянок з МОН України не узгоджувалися.

Незважаючи на те, що під час засідання комісії неодноразово вказувалося на порушення чинного законодавства, головуючий Володимир Папка як підсумок запропонував не приймати ніякого рішення по суті, а тільки доповісти Прем'єр-міністру Юлії Тимошенко, поперше, "...про недоліки, які були виявлені комісією при перевірці цієї справи й просити керівництво Кабінету Міністрів України та Генеральну прокуратуру відстежувати стан справ розгляду вищезначеної справи у судових органах", а по-друге, "...на час розгляду цих справ у судах будь-які дії навколо цієї ділянки і магазину не повинно бути, будівництво припинити".

З таким висновком комісії університет не згоден, тому що, по-перше, в судах знаходяться лише матеріали щодо вилучення в університету тільки однієї земельної ділянки. По-друге, знаючи про що розроблену схему, виконавчий комітет Донецької міської ради спочатку приймає рішення із земельних питань, потім визнає його незаконним та скасовує його. Після цього зацікавлена сторона оскаржує скасування до суду і виграє. За останні три роки виконком Донецької міськради не відстояв у суді жодного рішення про скасування свого незаконного рішення. Оце якраз і є прикладом класичної корупції з боку чиновників і криміналу.

Університет ще раз звернувся з проханням здійснити повторну перевірку законності вилучення трьох земельних ділянок з постійного користування університету. Матеріали перевірки просить спрямувати до Генеральної прокуратури України, якій дати доручення прийняти відповідні рішення, а також Генеральній прокуратурі України та Міністерству освіти і науки України звернутися в порядку п. 2 ст. 19 КАС України до суду.

Міністр регіонального розвитку і будівництва України Василь Куйбіда веселив надію, що, нарешті, буде ухвалено законне рішення.

Сподіваємося, що нова влада здійснить зміну своєї команди, яка здатна розпочати очищення від корупціонерів, забезпечити торжество закону на Донеччині, а не тільки констатувати недоліки. Цього чекають мільйони донеччан, які сьогодні живуть в зоні, вільній від законів України.

НА ВІДЗНАКУ РІЧНИЦІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Президент Віктор Ющенко підписав Указ про відзначення у 2008 році 360-ї річниці подій, пов'язаних з початком Національно-визвольної війни під проводом гетьмана Богдана Хмельницького.

Кабінету Міністрів доручено розробити за участю Національної Академії Наук у місячний строк та затвердити план заходів на 2008 рік з відзначення 360-ї річниці цих подій.

Згідно з Указом від 1 лютого уряд має, зокрема, передбачити створення документального та художнього фільмів, присвячених Національно-визвольній війні, проведення у навчальних закладах та закладах культури тематичних заходів з висвітлення діяльності Хмельницького та його соратників, а також активізацію наукових досліджень з цього приводу.

Крім того, Кабміну, Раді міністрів АРК, обласним, Київській та Севастопольській міськдержадміністраціям доручено забезпечити за участю Ради Українського козацтва проведення у лютому 2008 року у Києві Всеукраїнського з'їзду козацьких організацій України, приуроченого

до 360-ї річниці початку Національно-визвольної війни.

Вони також мають вивчити питання щодо присвоєння окремим навчальним закладам, установам, військовим частинам імен Хмельницького та його соратників, а також відповідного найменування чи перейменування в установленому порядку проспектів, площ, вулиць та парків у населених пунктах України.

Президент також доручив вирішити питання про спорудження пам'ятників Хмельницькому та його соратникам у містах Сімферополі та Севастополі, в обласних центрах, інших населених пунктах, а також установлення пам'ятних знаків та меморіальних дощок у місцях, пов'язаних з їхнім життям та діяльністю.

Міністерству закордонних справ доручено забезпечити проведення у 2008 році закордонними дипломатичними установами України заходів з відзначення 360-ї річниці згаданих подій.

Державному комітету телебачення та радіомовлення доручено організувати цикли теле- і радіопередач, присвячених життю і діяльності Хмельницького та його соратників.

"УКРАЇНКОЮ Я ВІДРОДИЛАСЬ..."

У нашій газеті за 25 грудня минулого року була надрукована стаття Любові Гафінової "Життєпис патріотки" – про Анну Процюк, колишню каторжанку сталінських концтаборів, якій виповнилося 80 років. Таких, як вона, у концтаборах кривавої імперії було багато. Вони уособлювали собою нескорений дух нашої нації.

Пройшовши через жахіття комуністичного режиму, Анна Процюк залишилася вірною до кінця ідеї Української Самостійної Держави. Нині ця славна українка живе у Черкасах, у родині свого сина. Вона користується великою пошаною ук-

раїнських патріотів, про що свідчить і вірш, що його написав Микола МАЩЕНКО з Яготина Київської області:

**Українкою я народилась,
Де буяли сади і поля,
Де за волю святую
боролась**

**Україна чарівна моя.
У полоні держави чужої
Я рабинею довго була,
Та у муках тяжкої неволі
Мене доля до волі вела.**

**Українкою я відродилась
І тепер непохитно стою,
І ніколи вже більше
не буду –
Я працюю в своєму краю.**

Друга дочка Миколи Сухомуда Марія разом з чоловіком Олексом та двома синами і дочкою повмирали з голоду. Колгосп хату розібрав і вивіз на будівництво конюшень. Опісля ми ходили дивитися на місце хати: від неї залишилися тільки стовпи – гранітні слупи. Троє з Сильвестрових дітей – Павло, Марія і Ганна вижили. Мамина сестра Наталка і її троє дітей повмирали. У Наталки чоловіка не було. Він помер до Голодомору від ран, які отримав під час революційних років і громадянської війни. У неї було кілька великих солом'яників, повних зерна. З Умані приїхали уповноважені, у тому числі і брат її чоловіка Маркар Костюк – член правління колгоспу. Вони забрали все зерно разом із солом'яниками, сказали, що заховують його, а згодом повернуть. Той Маркар забрав у нашої матері швейну машинку "Зінгер". Але не повернули ні машинки, ні зернинки... Наталка з усіма дітьми померла з голоду, а свояк, що допомагав забирати у неї пшеницю, залишився живим. Він поселився в хаті своїх жертв і жив там аж до смерті, а після нього у тій хаті жив його син. У наступні роки Маркар працював комірником. Уся родина його проклинала, і помста таки знайшла убивцю вдови й дітей власного брата. Макара роздавила машина так, як і він душив односельців.

Від голоду померла також тітка моєї мами Оксана Бондаренко і мамин рідний брат Кирило Бондаренко – вони поховані в спільній могилі. У ті могили часто звозили навіть живих іще людей – про це розповідали ті, кому вдалося втекти з такої могили. Пам'ятаю наших сусідів Югона і його дружину Федору. У них було п'ятеро дітей. Одну з дочок Олену й тітку забрала пасти корову, тож вона вижила. Федора була як скелет – висохла, худя, на неї страшно було й дивитися. Вона зарубала свого чоловіка і разом з дітьми з'їла його. Далі вони з'їли найменшого хлопчика, рочків зо два. Хотіли з'їсти й мене.

Я про те людодство не знала і ходила до Федориних дітей гратися. Коли ж зайшла в черговий раз, то ледве увійшла, як Федора схопила мене кістлявою рукою і почала кудись тягти, чого раніше не робила.

За Федорою вже стежили, особливо коли до неї хтось заходив. Побачивши, як я до неї зайшла, сусідка Марія здогадалася, чим це може скінчитися. Тітка

ПАМ'ЯТАЙ!

ХОТІЛИ З'ЇСТИ Й МЕНЕ...

Спогади 1933 року

Перед Голодомором мій дід по батькові Микола і його дружина Марія були здорові, як дуби, а в 1933-му повмирали, і не знаю навіть, де їх поховали, можливо, у якійсь із спільних могил. У них було троє дітей: Марія, Лукера і Сильвестр. У Лукери та її чоловіка було шестеро дітей, з них вижив тільки син Кирило. Він врятувався, тому що поїхав у Грузію міняти хатні побутові речі на харчі. Там він у когось найнявся на роботу і так прожив увесь рік, перебув Голодомор і вижив.

кинулася за мною, схопила мене і вирвала з рук Федори – у неї вже було мало сили.

Федора не дарма накинула на мене оком, адже я була повненька, бо в нас було молоко й мед, тому й приглянулася Федорі. За людодство Федору ніхто нікуди й не забирив, її неможливо було притягти до відповідальності, бо вона збожеволіла від горя, а за кілька днів і померла. А її діти повмирали ще перед її смертю, мабуть тому, що понаїдалися людського м'яса.

Біля Бардина люди з'їли дочку сусідів – і теж зразу повмирали, бо не витримали того м'яса. За моєї пам'яті в 1933 р. в нашому селі стали порожніми майже сотня хат. Порожніми були хати й на Шатаві, Адаминці, на Селиську і Горобіївці. Вмирали цілими сім'ями, виживали тільки ті, в кого була корова.

Наша корова була ялова, але мама її потроху віддоїли. Спочатку надаювали дуже мало, тому давали всім лише по ковточку. Мама виміновала мед на кукурудзяне борошно. З борошна і з усякого бур'яну робили "шліхту", тобто мішанку. У лісі шукали липу, акацію, берест, обшморгували і пекли зелені оладки – все це було їжею для всіх нас.

У нашому селі були кар'єри, і тому багато чоловіків вміли обробляти камінь. Вони їздили в Грузію на роботу, заробляли грошей і за них купували кукурудзяне борошно, а тут його продавали – в нас воно коштувало дуже дорого. Їхало багато, але дуже мало верталось, гинули від бандітів. Якось біля станції Поташ знайшли вбитого, який віз харчі. Його сім'я, не дочекавшись рятівних продуктів, уся вимерла. Тому люди в потягах намагалися триматися разом.

Мій тато був сільрадівським виконавцем і чув телефонні повідомлення про те, що з району

мають їхати представники влади з метою вилучення у селян зерна і продуктів харчування. Він попереджав людей, бо знав коли й кого мають іти грабувати. Це робили переважно вночі. Тато просив людей, щоб не проговорилися про його попередження, бо за це його відразу заарештували б. Сам також закопував зерно то в одному, то в іншому кінці городу. Відкопане зерно було мокре й поповане, але його сушили й споживали. На ньому й жили до тих пір, поки навесні на городі не вирости бур'яни, якими можна було харчуватися.

Але більшовицькі комісари винохували, як скажені пси, і в кого що знаходили, то забирали все до зернини. Повантаживши все зерно на буксири, забирали й солом'яники, щоб надалі не було в чому зберігати зерно.

Жорна чекісти розбивали шцент, щоб люди не мололи зерно. За виготовлення жорен каменярів штрафували на 70 карбованців. Гроші могли заробляти лише каменярі. У колгоспі на трудовень давали тільки по 100–200 грамів відвітки з-під решета, а якісне забирали в державу.

Люди ховали жорна, але "ентузіаст"-комнезівці і райкомівці добре їх шукали. Наприклад, щоб крутити жорна, треба було у верхній камінь вкласти жердину, а другий кінець для полегшення роботи рук вкидали в отвір, який робили в бальну чи сволоці. А ті негідники де побачать отвір, у того й шукають, аж поки знайдуть. Тоді люди почали робити в жорнах коротенькі держала-руч-

Галина СУХОМУД-УДОД

ки, щоб удвох крутити. Ми, діти, постійно чергували біля воріт і попереджали про наближення шукачів жорен, щоб батьки вчасно їх заховали.

Корів не забирали, ще при організації колгоспів залишали тільки по одній корові, і то на два двори. Рідко в кого була одна корова на одну навіть велику сім'ю. Кого вважали куркулями, у тих забирали всі корови, а в бідних іноді залишали. Та вимирали всі – багаті, середняки, бідні. Багаті, яких не висилали в тайгу, вмирали тому, що в них усе забирали, а бідні тому, що вони були й справді бідні. Тоді були часті дощі, росли дуже високі трави. Люди таких і не пам'ятали.

Бур'янів було багато тому, що полів ніхто не орав, не було й чим, бо коней забрали до колгоспу. У нас була пара великих гарних коней, як і в більшості дбайливих господарів. Ними на будівництво колгоспних примі-

щень тягали великі дуби, тож наша кобила підірвалася, передчасно ожеребилася і від цього загинула. Коней у колгоспі не було чим годувати, та й нікому. Тому тварини поздихали. Ту дохлятинку люди їли, аби тільки вижити.

Дощі йшли вночі, а вдень пекло сонце, для бджіл то був рай. Вулики також були не у всіх, а тільки в любителів, мій батько в колгоспі пасічникував. У нас і в самих було десять вуликів, але згодом стало менше, бо розграбували – злодії з рамки мед заберуть, а бджоли порозлітаються. Колгосп забирив мед удень, а злодії вночі. Якщо мед крали чи забирали весною, то бджоли ще могли прогодуватися, а восени вони гинули без меду. Підгодувати бджіл було нічим.

У кого були добротні хати, вкриті бляхою, тих повисилали, щоб зробити у хатах клуб і сільраду. З нашого села було репресовано 52 людини – це те, що я знаю, а може, забрали ще більше. Щоночі "чорний ворон" забирив по 2–5 осіб.

Забрали майже всіх учителів – чи за те, що вболівали за селян, чи й просто для плану. Мого двоюрідного брата Кирила Тарасюка забрали за те, що назвав нове колгоспне начальство панамі. Вони ж бо їхали бричкою, а він і гукнув: "О, дивися, нові пани їдуть". Але його не судили, бо був іще малолітнім.

У 1932 році врожай був чималий, а в 1933 році не було ніякої засухи. Просто все повивозили, і нічим було засівати, й не було вже кому обробляти землю. А врожай був славний. Але за Голодомору людям, які працювали в полі, давали шматок хліба із сірникову коробку, він був чорний, як земля. А ми його навіть не їли, а ссали, як цукерку. Уже в 1936 році врожай видався дуже великий, людям давали по два кілограми хліба на трудовень, але його треба було продати, щоб заплатити податок. Замучені люди змушені були посилати дітей на поле збирати колоски, але сторожі ловили дітей і за ті зерна штрафували батьків. А щоб ніхто не зміг підібрати бодай одного колоска на землі, у поле виводили школярів і примушували їх визбирувати все до єдиного колосочка.

Розповіла Галина УДОД,
у дівоцтві Сухомуд,
народжена в Старих Бабанах
1926 року.
Записав М. Шуляк, місто Київ,
21 жовтня 2003 року

Доволі часто антиукраїнські сили, починаючи розмови про надання російській мові статусу другої державної або регіональної (із занадто розширеними правами як для такої), наводять на свою користь приклади деяких європейських країн, у яких проживають два чи більше народів, і державними визнано відповідно дві чи більше мов.

Однак при більш детальному розгляді досвіду європейських країн, де державними визнано кілька мов, виявляється, що всі

вони не мають нічого спільного з Україною ані в історії, ані в принципах утворення, ані в сучасній мовній ситуації. І тому вони не є якимось аргументом на користь двомовності в Україні.

У №40 "Нід" за 2007 р. ми розглянули приклад Швейцарії (найбільш поширений серед зайд) як аргумент на користь двомовності в Україні, і переконалися в його повній неспроможності. Черговою публікацією за цією тематикою є цього разу державна двомовність Бельгії.

візуальні оформлення в об'єктах торгівлі, оголошення на транспорті – двома мовами, обидві мовні громади мають свої школи, ЗМІ тощо. Тут немає асиміляції (хоча багато Брюссельців володіє двома мовами). В уряді столичного округу існує мовний паритет: половина міністрів має бути представниками фламандської, половина – представниками валлонської громади.

Сьогодні внаслідок довготривалої політики асиміляції, вчиненої совєцькою владою, українці міста є цілком російськомовними (за майже одиничними винятками). Але національне почуття у них залишилося і зростає, вони хочуть, щоб українська мова, нарешті, посіла у місті (і взагалі в Україні) належне їй місце. І це при тому, що місцева "регіональна" влада (нащадок совєцької командно-адміністративної системи, змішаний з криміналітетом) робить усе, аби українці міста (і області) були індеферентні до власної мови, долі і держави. На жаль, є тут і манкурти.

Характерною особливістю мовної ситуації у Донецьку є те, що навіть тепер, вже в незалежній Україні, українці Донецька не мають тих прав, які є у обох народів міста Брюссель: у місті немає українських дитсадків, необхідної кількості шкіл з українською мовою викладання (їх лише кілька, і місцева влада та функціонери від освіти ведуть постійну боротьбу з ними). Написи на магазинах, табличках з назвами вулиць оформлені майже виключно російською, оголошення на транспорті – тільки російською. Все це речі, неприпустимі у Брюсселі! Крім того, будь-який прояв національної свідомості українців зустрічається росіянами (а серед них – і посадовці від адміністрації, і працівники освіти) з агресією через відповідне виховання. Національні права українців міста є цілком незахищеними. На цьому тлі місцева влада, відчувачи свою повну безкарність, ще й приймає всілякі антиконституційні популярні, цинічні закончики та програми на захист російської мови, виділяючи кошти на їхню реалізацію.

Додамо, що Донецьк, на відміну від Брюсселя, не знаходиться на етнічному кордоні народів, а більшість росіян населення міста – це складова частина загальної штучної колонізації України, вчиненої совєцькою владою.

Отож, як бачимо, при більш детальному розгляді мовної ситуації Бельгії стає цілком очевидною повна безпідставність висування її державної двомовності за взірцем України у питанні надання російській мові статусу другої державної (чи регіональної з занадто розширеними правами). Навпаки, досвід сучасної Бельгії (як і Швейцарії) є тим тлом, на якому зайді-шовіністи мали б побачити своє справжнє облич-

Руслан НАЙДА

У СВІТІ

УКРАЇНА – БЕЛЬГІЯ

ПРО ЩО НАСПРАВДІ СВДЧИТЬ ПОРІВНЯННЯ КРАЇН?

Бельгія є невеличкою країною (територія – 30,5 тис. кв. км., трохи більша за Київську область), населення якої складають три народи. На півночі країни, у Фландрії, живуть фламандці (5 млн. чол.), що розмовляють фламандською мовою (є спорідненою з нідерландською (голландською), іноді визначається як її діалект) або нідерландською. Південь Бельгії, Валлонію, населяють валлони (3,9 млн. чол.), що розмовляють валлонською мовою (вважається діалектом французької) або французькою мовою. На сході країни, на кордоні з Німеччиною, живе невеличка національна меншина – німці (70 тис. чол., 0,7% населення), що розмовляють німецькою.

У країні дві державні (офіційні) мови: нідерландська і французька. Крім того, німецька мова на невеличкій території компактного проживання німців має права, близькі до прав офіційної мови.

Але перш ніж розглянути мовну ситуацію Бельгії, варто дослідити її історію.

За багатостолітню історію країни землі сучасної Бельгії входили до складу найрізноманітніших держав: франкської держави (V – др. пол. IX ст.), Лотарингії (др. пол. IX – поч. X ст.), потім Священної Римської імперії і частково Франції. У середньовіччя тут знаходилися багато самостійних герцогств, графств і вільних міст. Потім ці землі були

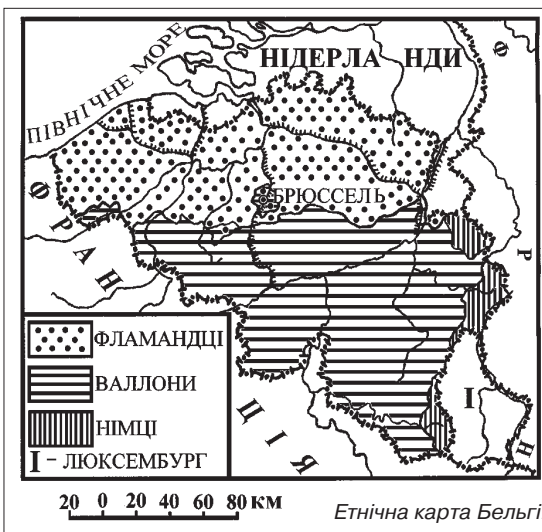
новою державною мовою стала французька, хоча фламандці завжди склали більшість населення країни. Фламандська мова була досить утиснута у своєму розвитку, майже не було навіть початкових фламандських шкіл. Відповіддю на це було виникнення у 1840-х роках фламандського руху. Фламандська мова доволі повільно отримувала рівні права з французькою і стала другою державною лише у середині XX ст. Крім того, варто відзначити, що на сході країни, де живуть німці, протягом

довгого часу проводилася політика дегерманізації, однак сьогодні переважає більшість німців розмовляє німецькою, а німецька мова має широкі права на території проживання німців. Після кількох адміністративних реформ останніх десятиліть Бельгія має федеративний устрій і складається з трьох суб'єктів федерації: Фламандського, Валлонського і Брюссельського столичного округів, кожний з яких має свій уряд, державну мову (лише у Брюсселі їх дві) і бюджет.

Усі народи Бельгії є корінними, живуть компактно на своїх споконвічних землях – окремо один від одного, і лише об'єдналися в єдину країну. Це дуже добре видно на етнічній карті Бельгії. У країні немає переміщення народів (як було штучно вчинено в Україні совєцькою владою), а державність кожної мови реалізується не в межах всієї країни (як хтось помилково вважає і хоче запровадити в Україні), а лише в її національних частинах: нідерландська є державною лише у Фландрії, французька – лише у Валлонії. Коли бельгієць їде в іншомовний округ, там він вимушений користуватися мовою місцевого народу (це нагадує "принцип територіальності" мов, що діє у Швейцарії). У такий спосіб в країні немає асиміляції, мовної дискримінації і домінвання якоїсь однієї мови. Зазначимо, що адміністративний кордон між Фландрією і Валлонією інколи не збігається з етнічним, тому в деяких прикордонних муніципалітетах (маленьких районах) Фландрії допускається обмежене використання французької, а в таких районах Валлонії – нідерландської.

Єдиним місцем в країні, де живуть перемішано представники двох етнічних груп і одночасно використовуються дві мови, є Брюссельський столичний округ, що знаходиться майже на самісінькому етнічному кордоні двох народів.

Зрозуміло, що Україна нічого не має спільного з Бельгією ані в

історії, ані в принципах утворення, ані в мовному питанні. На відміну від Бельгії, Україна не є країною, що утворилася об'єднанням кількох земель з різним етнічним населенням. Переважна більшість росіян, що живуть в Україні, не є корінними, це люди, що були переселені сюди з Росії у XX ст. або їхні нащадки. Колонізація українських земель почалася ще за царату, але особливо посилювалася у XX ст. після зруйнування Росією нашої першої незалежності у 1918–1922 рр. Ця колонізація супроводжувалася нищенням і виселенням мільйонів українців! Сотні тисяч російських переселенців були заселені просто у хати і квартири сотень тисяч виселених і знищених українців. Переїжджаючи на українські етнічні землі, росіяни утискували українську мову, штучно обмежували її розповсюдження, нав'язували свою.

Отож, ні про яке порівняння України з Бельгією на користь двомовності в Україні (при всьому бажанні зайд) не може йтися!

Єдиним приблизним географічним аналогом сучасної Бельгії був колишній СРСР, утворений об'єднанням в одній державі кількох етнічних регіонів (як у Бельгії) – національних Республік. Тільки його можна порівнювати з Бельгією у мовному питанні.

Для повноти картини порівняймо мовні ситуації у двох "схожих" (в лапках!) містах Бельгії і України – Брюсселі і Донецьку. Власне, схожість міст полягає лише в тому, що населення обох міст є національно змішаним і майже однаково за кількістю, – складає в кожному з них трохи більше 1 млн. чол. В усьому іншому це абсолютно різні міста.

Населення Брюсселя складають фламандці і валлони. Офіційними мовами Брюссельського столичного округу є нідерландська і французька. Всі офіційні документи тут складаються обов'язково двома мовами, назви всіх вулиць, метро,

Донецьк, як і Брюссель, є містом з етнічно змішаним населенням, основу якого складають так само два народи – українці і росіяни. Але, на відміну від Брюсселя, Донецьк ніколи не був місцем рівного співіснування народів і мов! Населення міста є штучним, склалося у роки т.зв. індустріалізації та після Другої світової війни (у 1914 р. складало 70 тис. чол., у 1941 р. – 500 тис. чол., у 1943 р. – 100 тис. чол.) за рахунок переселення сюди великої кількості росіян з Росії

(тисячі з них приїхали сюди з Росії взагалі лише кілька десятиліть тому), українців з багатьох областей України та навколишніх сіл, а також переселення сюди представників інших народів. Українці завжди складали приблизно половину населення міста, однак совєцькою владою місто з самого початку штучно створювалося як виключно російськомовне, в якому українська мова не просто була зсунута на другий план, а більше того – робилося все, щоб її взагалі тут не було.

Українці міста ніколи не мали своїх національних дитсадків, необхідної кількості шкіл (їх було лише кілька, останню закрили наприкінці 1960-х рр.), українську мову можна було не вивчати у школі і навіть українці починали вивчати її лише з другого класу, в той час, як нерідну російську – з першого. Українська мова була штучно витіснена з усіх форм

житку. Все справочинство велося виключно російською, назви вулиць, візуальні оформлення в торгівлі і на транспорті – виключно російською. Про якийсь захист української мови, її вільний розвиток годі було говорити. З українців міста викоринювалася будь-яка національна свідомість (як, власне, й у всій Україні). Більшість приїжджених росіян завжди відзначалася національно нестерпимістю (і ця якість завжди підтримувалася в них місцевою, неукраїнською, владою).

Отже, обличчя звичайного колонізатора, пра придусе національні права народів. Досвід Бельгії – це ще один яскравий приклад того, наскільки культура більшості росіян ще далека від цивілізованої! Отож, не треба їм вишукувати якихось аналогій на користь двомовності в Україні, а давно вже треба вгамуватися і не заважати нам, українцям, повертати собі своє і будувати свою національну демократичну державу.

м. Донецьк

Усі народи Бельгії є корінними, живуть компактно на своїх споконвічних землях – окремо один від одного, і лише об'єдналися в єдину країну. Це дуже добре видно на етнічній карті Бельгії. У країні немає переміщення народів (як було штучно вчинено в Україні совєцькою владою), а державність кожної мови реалізується не в межах всієї країни (як хтось помилково вважає і хоче запровадити в Україні), а лише в її національних частинах: нідерландська є державною лише у Фландрії, французька – лише у Валлонії.

під владою бургундських герцогів (XV ст.), імперії Габсбургів (1477–1516), Іспанії (1516–1713), Австрії (XVIII ст.), Наполеонівської Франції (до 1815 р.), Нідерландів (Голландії). У 1830 р. Бельгія отримала незалежність, ставши країною двох народів – валлонів і фламандців. У 1920 р. до неї було приєднано невеличку територію з німецькомовним населенням як компенсацію за Першу світову війну.

Державна двомовність у Бельгії встановилася не відразу. У період, коли Бельгія була об'єднана з Голландією (до 1830 р.) панівне положення в країні займали фламандці, а їхня мова була єдиною державною. Однак, відразу ж після завоювання незалежності, почалася "франкізація" всього життя Бельгії. Єди-

НА ЗДОБУТТЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

"ОСТАННІЙ ГЕРОЙ"

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Тема боротьби Української Повстанської Армії належить наразі до найскладніших у нашому письменстві, оскільки вимагає від автора, котрий зваяжить її осмислювати, не лише глибинного ідейного первня і не лише доброї обізнаності з матеріалом та вміння цей матеріал належним чином структурувати, але – насамперед – вимагає максимально високого рівня художньої адекватності. Бо ж, по-простому кажучи, писати на тему УПА погано – гріх, а писати добре, писати так, щоби твір "перевертав душі", – це ж який талант треба мати!

Досі художньо найдосконаліші спроби осмислення цієї напруженої важливої теми потрапували їй в ключі або міфопоетичному (цикл поезій Василя Герасим'юка, увінчаний знаменитою "Косою"), або ж експресіоністичному (сефаниківського чину новелістика Василя Портяка; рецензію на його книжку "У снігах", що складається з восьми новел, "Нація і держава" публікувала торік, і назва тієї рецензії промовляє сама за себе – "Вісім шедеврів"). Були цікаві спроби й епічного, сиріч романного "прочитання" боротьби українських повстанців, зокрема витримані в руслі класичних традицій української прози тексти Романа Іваничука, – проте їх слід вважати лише "підходом" нашого письменства до теми, оскільки саме романний жанр дає письменникові найповніший інструментарій для відображення всіх проявів життя, а крім того, саме твори цього жанру зазвичай найкраще сприймаються читачьким загалом. Отож, услід за поетами й новелістами, повстанську тему мусять якомога активніше піднімати й романісти, – і цей процес триває. Принаймні роман Василя Стефака "По той бік ночі", висунутий цьогоріч на здобуття найвищої вітчизняної творчої відзнаки – Національної премії України імені Тараса Шевченка, – суттєво розширює художні овиди цієї теми.

Найперше мусимо завважити, що цей роман виразно постмодерний. Себто, у ньому присутні всі ключові ознаки постмодернізму як літературного стилю – колажність; неодмінне залучення до текстового масиву цитат і покликань, часто прихованих; ігровий стрижень, проявлений в активному використанні прийомів, що походять із "нижчих" романних жанрів – детективного, пригодницького; елементи містики, фантастики тощо. І не варто, шановний читачу, "купуватися" на побутове, спрimitивізоване (значною мірою самими недолугими авторами) сприйняття постмодернізму як "чогось несерйозного" – це зовсім не так! Ідеться про відносно сучасний (бо є ж іще "сучасніші", більш експериментальні) художній стиль, який уже достатньо "напрацював м'язи" для того, аби "підняти" справді серйозні й поважні теми, – що якраз успішно й доводить Василь Стефак.

Сюжетно "По той бік ночі" переносить нас не в 1940–50-і роки, коли творила свій великий подвиг УПА, а в кінець 1980-х – початок 1990-х, коли розвалювалася совєцька імперія. Це дуже важливо, оскільки об'єктивно боротьба зовсім не закінчилася в вимушеному припинення збройного опору; вона тривала фактично до проголошення Незалежності України й виходу із совєцької в'язниці останнього утримуваного там українського воєнка, – а в певному сенсі триває й досі, оскільки Українська (нібито ж) держава наразі так і не спромоглася не лише належно поцінувати, а й навіть об'єктивно пошанувати цей подвиг.

У центрі оповіді якраз і є такий "останній герой". І прізвище в нього вельми симптоматичне – Небесійчук, і образ його набуває містичних, а нерідко

й міфологічних рис, покликаних наголосити якраз на тому, що боротьбу не закінчено, що життєві сили нашого народу, незважаючи ні на що, – не зламани! Фактично в центрі оповіді – моральний первень і духовна основа нації. Розкриваються вони в отому майже апокаліптичному протистоянні з катами, у чіпих руках, здавалося б, усі найвитонченіші засоби катувань, "вихолощення пам'яті", перетворення людини на бездушний автомат, – а націю вони зламати все одно не можуть, бо – моральний первень, бо – духовна основа...

Це, власне кажучи, і є сюжет роману Василя Стефака, – переповідати його детальноше не буду, щоби зоставити читачеві художню приємність самому відстежувати всі перипетії й самої переживати свій катарсис. Дозволю собі лише одну невелику цитату, котра якраз і розкриває цей первень. Вона – із листа Небесійчука: "За кордон я піду, як ходив досі – як зв'язківець, кур'єр, провідник... Тільки не як до нового дому. Тут немає перспективи? Уб'ють?.. Я тобі відкажу словами мого друга: я готовий. Людина живе і вмирає лише один раз. Чи ж не хороше з піснею на вустах у колі друзів власти на сиру землю, на цю землю, яку я так люблю, за яку молюся й за яку готовий померти? Я сівач. Ми сіємо, сповнюючи свій обов'язок, хоча б цим зерном мали бути наші кістки. Байдуже, хто жатиме – ми чи нащадки. Мені досить одного променя далекої мети. Мені приємна моя доля. А смерть... Краю життя довершує гідна смерть. Ми пройдемо через усі випробування чистими, донесемо наш прапор до мети. Найприємніше видовище, коли людина повстає проти бруду й помалу очищується... Я гордий із своєї місії і сповню її до кінця..."

Одне слово, роман Василя Стефака розкриває сучасними художніми засобами на основі глибинних національних традицій одну з украї важливих і напрохуд актуальних тем. Відтак висунання цієї книжки на найвищу вітчизняну мистецьку відзнаку закономірне, і хочеться сподіватися, що Шевченківський комітет належно поцінує як мистецькі якості, так і національний первень роману "По той бік ночі".

Василь СТЕФАК

ПО ТОЙ БІК НОЧІ

ВІД АВТОРА

"НА РІВНОМУ МІСЦІ!"

Іван АНДРУСЯК, поет

Лютий – традиційно час "загострення" культурницьких дебатів. Саме в ці дні небайдужа громадськість активно обговорює претендентів на найвищу державну мистецьку відзнаку – Національну премію України імені Тараса Шевченка. Триває це обговорення – як і завжди в нашому-не-нашому дезінформаційному просторі – по-різному. Себто, серйозні ЗМІ, яких у нас одиниці, намагаються порівняти художні якості номінованих творів, тоді як чужинецькі або "причужені" "змії", мов під диктовку, пишуть про те, що "неіздесна кто еті деятели", "нікто їх не знаєт", і неодмінно згадують при цьому Юрія Андруховича, який від цієї премії кілька років тому нібито "відмовився". Ясна річ, із "нікто не знаєт" усе дуже просто – це ж бо їм не Наташа Магілевская та інші (даруйте на нецензурному, але добре зрозумілому їм слові) "иобло". А щодо Андруховича, то насправді прикро, що цей справді авторитетний і справді хороший письменник так "підставився" тоді, давши підстави антиукраїнським поповикам варнякати дурниці, котрі, як мінімум, не відповідають дійсності...

Але менше з тим – адже інколи "підставляється" і сам Шевченківський комітет. Причому, як то кажуть, "на рівному місці". Скажімо, цьогоріч Всеукраїнське товариство "Просвіта" і науково-методична рада Національного музею літератури України висунули на Шевченківську премію прекрасну актрису Галину Стефанову за три моновистави – "Стіна" за "есею Юрія Щербака, "Палімпсест" за поезіями Василя Стуса і "Польові дослідження з українського сексу" за романом Оксани Забужко. Усі вистави мали неабиякий резонанс, усі вони є справді високомистецькими роботами, тож висунення їх цілком закономірне. Однак чинний голова комітету Роман Лубківський раптом самовільно, не спитавшись навіть, що думають про це члени комітету, викреслив із номінованих творів виставу за романом Забужко – бо ж там зустрічається "страшне" слово "секс"!

Звичайно, хто судить про роман Забужко і виставу Стефанової з назви, – той може по-туританському "кривитися"; але хто читав роман і бачив виставу, – той чудово знає, що в цьому тексті нема й бути не може навіть натяку на якусь модну тепер "чорнуху" абощо. Там насправді дуже серйозна й глибока філософія людських взаємин! Нобелівський комітет, бачте, не "кривився" ні від авангардних текстів австрійки Ельфреда Єлінек, у яких, як на мене, взагалі присутні елементи порнографії, ні від жорстких, часом навіть позірно "матюкливих" п'єс британця Гарольда Пінтера, ні від феміністичних ескапад британки-таки Доріс Лессінг, – а ось пан Лубківський, який працював послом і теоретично мусив би знати англійську мову, не дає собі відліку в тому, що "секс" – це, власне кажучи, "стать"!

Стать – і все! І нічого більше!
А відображення проблем статі той же Тарас Шевченко у своїх творах аж ніяк не цурався, між іншим! Скажімо, поза контекстом взаємин статі годі адекватно відчитати тих-таки класичних "Катерину" чи "Наймичку", – невже це комусь іще не зрозуміло?!

Одне слово, пані Стефанова закономірно відмовилася номінуватися – а Шевченківський комітет, на противагу своєму голові, виявився мудрішим і у відповідь на це справедливо поновив виставу за романом Забужко у номінаційному списку! Останнє свідчить про те, що здорові тенденції в роботі комітету таки переважають, а отже, маємо всі підстави сподіватися, що з-поміж шістдесяти чотирьох (!) номінованих творів будуть відзначені справді достойні.

БЕРЕГІНЯ УКРАЇНИ

В актовому залі реабілітаційного центру відновного лікування "Говерла" воїнів ОУН-УПА, що у Моршині, зібрані всі барви квітів весни, літа, осені, а серед них – Стефанія Заставська в українському вбранні величаво, душевно, мелодійно, патріотично доносить до слухачів пісні і вірші від Княжої Доби до Хмельниччини, Базару, Крут, Січових Стрільців, оспівує Червону Калину, читає монологи про громадянську війну, голодомори, боротьбу наших славних воїнів УПА, важку історичну правду про репресії, дороги далеких сибірських просторів.

Слухають усі відпочиваючі, сльози тремтять на очах, і згадка про каторжний труд і про тих, хто не вижив.

Скільки жорстокого і трагічного випало на долю українського народу! Скільки крові пролито, скільки заподіяно смертей!

Відмовчуються архіви. Можна замітати сліди злочинів, можна переписувати історію, але з пам'яттю народу нічого не вдієш. Вона незнищенна, то – історичне джерело. Тяжко повертає собі народ України духовне здоров'я. Які ліки потрібні для цього?

Молитва, Покута, Правда, Свідомість, Слово, Пісня!
Пані Стефанія глибоко розкриває співочу душу українського народу, віддає своє палке серце, мудрий розум і прекрасну душу. Вона створює взірці української музики, не кривить душею – слова лунуть від серця. Своєю працею, своєю участю в громадському житті щодня творить вільну державу, плекає серця і душі людей, навчає молоде покоління, всі свої знання передає, і тим самим заслуговує найвищу шану.

Багато теплих слів можна присвятити цій мудрій жінці – Стефанії Заставській – члену Міжнародної ліги "Матері і сестри – молоді України".

Християнка, гідна, самовіддана високої ідеї і чину українського націоналізму, патріотка нашої незалежної України. Берегиня України.

Як завершальний акорд концертної програми – виступ місцевого школяра Ігора Лутчина, який виконав січову пісню "За Україну, за її волю", а також твір "Там десь далеко на Волині..." – про народну армію українських повстанців.

Анна РУДНИК,
член наглядової Ради
всеукраїнського Братства воїнів
ОУН-УПА імені Романа Шухевича,
м. Моршин

Видавець Конгрес Українських
Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебега,
Іван Головацький, Ярослав Радевич-
Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор
Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у
комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видруковано у ВАТ "Видавництво
"Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного
товаровиробника. За достовірність реклами
редакція відповідає відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє точку
зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Листування лише на сторінках газети.